

Entrevistadora: ...aspectes generals. Una mica la teva trajectòria: quan vas començar, com va ser que et vas dedicar a aquesta feina de la docència universitària, etc. Després, una mica, ja ens centrem en l'experiència docent, que aquí sí que ens interessa que ens parlis de les assignatures que has fet, de les que fas... una mica la línia aquesta que em comentaves que si la llicenciatura, que si la titulació pròpia... Després parlem més de la dimensió didàctica, és a dir, a nivell de classe, a nivell micro, o a nivell de tot el que es fa, com es trien els continguts, a què se li dóna importància, quina metodologia hi ha a les classes... I després parlem, bé, també el tema de l'avaluació, lògicament, que és un tema important. I després tornem a un bloc molt més general que és sobre opinions: sobre si t'agrada o no t'agrada el que fas, sobre la teva opinió de la teva titulació, de la teva universitat. Aquest és una miqueta el recorregut que et proposem. Llavors, les primeres dades són indiscretes: l'edat aproximada...

Professora: Fa quatre dies vaig celebrar el 40 aniversari.

E: El sexe que és evident, els estudis, que, també en aquest cas, penso que seran molt previsibles, els estudis de la teva formació inicial.

P: Bueno, no sé què és el que preveieu vosaltres...

E: Ai, no sé... algo relacionat amb Ciències de la Salut!

P: Sí, sí. Jo sóc diplomada en Infermeria en el 88, llicenciada en Antropologia i en aquests moments sóc doctorada en Antropologia. Doctorat en Antropologia d'aquesta universitat.

E: Clar, és que això que comentaves... que el tema de l'entrevista, de la investigació qualitativa, etnogràfica, tot això, molt triat...

P: Per sort o per desgràcia!

E: Llavors la teva categoria docent, en aquest moment...

P: Sóc titular d'escola universitària.

E: Fa molt?

P: Sí, fa uns 14 anys, aproximadament, em vaig treure la titularitat.

E: I des de quan et dediques a això?

P: Doncs a la docència, tot i que en plaça diguéssim de funcionaris, eren uns 14... no sé si uns 14 anys... sí uns 14 anys... doncs, anteriorment a la titularitat vaig estar com a 3 anys o així. Jo vaig entrar a l'activitat docent quan l'escola d'infermeria encara era adscrita a la Universitat de Barcelona. Encara no estava ni la URV, ni encara havien creat el que era la Universitat de Barcelona amb la integració dels ensenyaments d'infermeria, del Campus Tarragona. Llavors, jo en aquell moment em dedicava a la pràctica assistencial. Ja feia un parell d'anys que havia acabat els estudis i em van cridar des de la Direcció d'aquell moment per col·laborar amb una determinada assignatura, a nivell de docència. Bé, la idea em va entusiasmar, era un nou repte. I bé, vaig compaginar la meva activitat assistencial amb la col·laboració, en aquell moment de l'escola. Des de bona entrada vaig començar amb pràctiques, portant alumnes en pràctiques. I, doncs bé, per aquelles coses de la vida, en aquest procés, ja es va integrar l'Escola d'Infermeria a la Universitat i llavors la integració va suposar la creació d'una sèrie de places per a titulars o associats, segons el cas. Llavors, en l'àrea que estava jo, que és on estic sempre, que és la part d'infermeria geriàtrica, es va considerar que calia una titularitat. En aquell moment, com que era un procés d'integració era una titularitat interina, com a interina. I, doncs, novament per coses de la vida, en aquell moment se'm plantejava interina en la universitat o interina en el *IPS*, perquè justament em donaven les dues places d'interina. I bé, vaig decidir la docència. Vaig deixar la part assistencial. Vaig rebutjar l'interinatge assistencial, em vaig quedar amb el docent sense saber el futur ni de l'un ni de l'altre, perquè en les places interines no sabies... Sí que és cert que en aquell moment, jo recordo molt bé les paraules de la directora de l'escola, que em va dir: "Mira Maria Antònia, fins aquí és el que nosaltres podem fer, d'acord? Si tu ens dius que sí nosaltres proposarem el teu nom, però a partir d'aquí seràs tu la que hauràs de defensar-

te d'alguna manera", no? Evidentment la plaça d'interina suposava després una oposició i suposava construir un currículum per poder optar a aquesta plaça amb unes condicions. I bé, vaig dir: "vale". I amb aquestes condicions vaig optar. Després va ser tot el procés de també creació de la URV, que llavors anava tot lligat. I des d'aleshores em vaig començar a formar. De fet, ja tenia una formació, que és, d'alguna manera, per les condicions que em van cridar quan vaig començar a col·laborar. Jo vaig acabar els estudis, però bé... Sí que vaig dedicar-me a treballar però vaig continuar...

E: Vinculada...

P: Formant-me.

E: Formant-te...

P: I de fet, l'any que em van cridar per entrar a col·laborar, va ser un any que havia estat durant tot el curs formant-me a Barcelona fent un màster de... un postgrau d'Infermeria Comunitària i qüestions... cursos d'investigació. I llavors, arrel de tot això, doncs vaig... em vaig formar més, encara més. Com que era en l'àmbit de la geriatría... doncs en aquell moment hi havia molt poca formació en aquest àmbit, i hi havia un màster en *Gerontologia* que es feia a la Universitat de Barcelona, doncs bé, vaig fer aquest màster de Gerontologia. Vaig començar a fer, doncs, el típic: comunicacions, anar a congressos, tot això... de cara a les futures oposicions. Quan van sortir les oposicions, vaig fer tot el ritual que s'havia de fer. I bé, vaig treure la plaça de titular d'escola a l'any, jo crec que és el 94 o així...

E: El que és ja titular.

P: Sí.

E: M'has dit... de totes maneres que et vas dedicar a feines anteriors, com a mínim aquells dos anys, si ho he interpretat bé...

P: Assistencials, sí...

E: ...que estaves... i que també, fins i tot, vas tenir la possibilitat, després, de tirar per aquell camí però vas d'alguna manera fer una opció cap a la Universitat. I t'agrada ser professora universitària?

P: Sí. Sí que m'agrada. A veure, jo sempre he dit que... jo he estat infermera per vocació. I recordo que en aquell moment les amigues em deien: "¡Pero Antonia!, ¿Cómo te vas a ir para dar clases? ¡Si tú siempre has querido ser enfermera!". I jo deia: "és que segueixo sent infermera, però és que ara tinc l'oportunitat de poder ensenyar als altres el que jo, segons com, sempre he pensat o he volgut que fos la infermeria, i llavors tinc aquesta oportunitat". I els deia: "a més, tampoc ho deixo del tot perquè amb les pràctiques dels alumnes jo tinc l'opció, la possibilitat d'accedir al camp assistencial". Sí que és cert que no estaré jo les vuit hores d'un torn, però sí que estaré amb l'alumnat ensenyant determinades qüestions. I bé, era com una mica... els hi semblava contradictori, no podia ser que jo em dedicés a això. Però bé, va ser com una... Tampoc sabia què podia passar i sempre tenia l'opció de dir: "Prou, no m'agrada i ho deixo". Però he continuat i ara doncs sí, realment penso que va ser una opció encertada en aquell moment.

E: Des de la perspectiva d'ara ho consideres...

P: Sí, per moltes raons. Ja des de qüestions purament pràctiques perquè a veure sí que és la càrrega... tenim molta càrrega, molt d'estrés... però també penso que tenim molta flexibilitat que un treball assistencial no te la permet. Sí que en un treball assistencial treballes de vuit a tres i ja has acabat i no et portes feina a casa perquè els malalts no te'ls emportes, en principi, a casa... te'ls pots emportar mentalment, però... no t'emportes el treball a casa. En canvi, a la docència sabem doncs que bé, no tens un horari perquè pots dedicar moltíssimes hores però bé, tens altres compensacions... en aquest àmbit diguem més pràctic. També disposes d'unes vacances, els caps de setmana, que potser en el camp assistencial has de fer torns i coses d'aquestes... que amb el temps també s'agraeix. Però bé, a banda d'això, jo disfruto... disfruto, tot i que també és cert que, amb el pas dels anys, per poder disfrutar, jo mateixa m'he hagut d'anar buscant coses que m'estimulessin.

E: Que les has buscat tu, que has hagut de...

P: Sí, bé, buscar... o és això, que has anat introduint canvis en la teva manera de fer, per no aborrrir-te, per dir-ho així. Suposo que va una mica amb com sóc jo, no? Que sóc una persona doncs inquieta i de canvis. I llavors clar, no m'he conformat amb com feia les classes el primer dia, que sabem que hi ha gent a la universitat que... que sí. Llavors jo he anat modificant la manera de fer les classes, introduint nous recursos, noves coses... i això és el que a mi, d'alguna manera m'estimula per continuar. I no tant, a vegades, el que són els alumnes perquè també, segons els grups que tens, et desmotiven a vegades una mica. Potser d'uns anys cap aquí jo trobo que... a mi personalment, si em deixés portar em tendrien a desmotivar els alumnes, l'actitud dels alumnes.

E: De fet, ara entrem en l'apartat diríem d'experiència docent. Llavors el primer que et demanem és: les matèries que has fet, jo interpreto que molt relacionades en el teu àmbit de la...

P: Sí, sí. Ha estat sempre una trajectòria constant des del primer dia... la Infermeria Geriàtrica sobretot. En algun moment hi hagut assignatures optatives relacionades amb l'atenció a la gent gran, doncs són també assignatures que també he impartit jo. I després sí que he col·laborat en pràctiques. A nivell de pràctiques, doncs, com que a vegades als alumnes els concideixen diferents assignatures en un mateix centre, doncs el professor que va a aquell centre de pràctiques pot portar alumnes, que en aquest cas, el meu ha estat Fonaments D'Infermeria, per exemple, amb alumnes de primer. Però la trajectòria, diguéssim, essencial és la Infermeria Geriàtrica a nivell del que és la Diplomatura. Després, arrel de la formació, de la Llicenciatura en Antropologia, coincidint també amb la creació del títol propi de graduat superior en Ciència i Mètode en Infermeria, llavors aquí sí que imparteixo assignatures que integren la part de *cuidatges* i la part cultural. I bé, assignatures com Antropologia Social i Cultural de la Salut, Cultura i Cuidar i una assignatura que és la que us comentava abans que és la que porta l'alumne del Graduat i ara del Màster a fer el projecte de reverca; que en el Graduat és una assignatura que es diu

Pràcticum, i en el Màster, tot i que s'activarà el curs vinent, és l'assignatura de Projecte d'Investigació. Serien les línies generals, a nivell del que és la docència reglada.

E: D'acord.

P: Perquè després, evidentment, hi ha la formació de Postgrau, que aquesta no sé si cal tocar-la.

E: En principi, a veure, de postgrau, deu ser també relacionat amb el teu àmbit...

P: Sí, també. I del que és... bé, això és més organització, ja no és tant docència.

E: Ja toca més altres àmbits.

P: Sí.

E: Llavors, les dates ben bé no les tenim molt presents, però segur que tens algun record de quan vas començar. Què és el que recordes així... ara que tornem a treure el tema, de quan vas començar? Per exemple, quins problemes vas tenir, si és que vas tenir algun problema o com penses que has anat evolucionant al llarg del temps?

P: A veure, jo el que recordo és que ha estat una assignatura que l'he construïda jo, aquí a l'escola, i això és potser per penjar-me una medalla. Sí que anteriorment hi havia una professora que feia la part d'Infermeria Geriàtrica, però que a més a més de la Infermeria Geriàtrica feia altres assignatures. I bé, doncs la tenia muntadeta, no? I era una assignatura que pels alumnes d'aleshores la consideraven una maria i jo això ho recordaré penso que sempre. Jo vaig entrar amb l'objectiu que deixés de ser una assignatura maria. Jo penso que és el record així com a més... jo vaig dir: "Bé, la Infermeria Geriàtrica ha de deixar de ser una assignatura maria" i clar, per deixar de ser una assignatura maria requeria donar-li un contingut sòlid, donar-li una avaluació coherent, una metodologia... I et dic també que s'ha anat

construint perquè també socialment la geriatria ha anat adquirint més rellevància social, no? Clar, en aquell moment de què et parlo, quan jo vaig començar hi havia potser tres llibres a la biblioteca perquè tampoc hi havia massa més cosa... Ara vas tu a la biblioteca a veure el bloc que hi ha sobre infermeria geriàtrica o sobre gent gran en general i, bé, tenim la tira de coses, a nivell de literatura nacional i internacional. Clar, doncs tot això ha estat un procés de construcció. Què em va costar? Home... al començament, posar-te davant dels alumnes... alumnes que clar en aquell moment hi havia una semblança generacional, perquè jo era joveneta. Ara ja no. Ara hi ha una distància, però en aquell moment jo era gairebé com els alumnes que tenia i, fins i tot, tenia alumnes que eren més grans que jo. I això de vegades a mi em creava... no dificultats però clar... una mica sí que conflicte... no sé, digues-li com vulguis. Però al mateix temps era un avantatge perquè aquella proximitat em permetia entendre molt més, també... moltes coses del que els alumnes volien. Tot i que ara, malgrat la distància d'edat, a veure... jo no he oblidat en cap moment de quan jo he estat alumna. I això sí que és una cosa que penso que els professors tendim a oblidar. Quan ja ets professor ja no te'n recordes. Sembla que tu no hagis estudiat mai. I clar, jo, de vegades quan els alumnes es queixen i demés, també queixes fonamentades, perquè això també s'ha de dir, doncs jo també he estat alumna i sé el que és. I bé, en aquell moment jo crec que això va ser el que a mi també em va ajudar.

E: El que està clar és que sembla que quan comences li dones molta importància a algunes coses i a mesura que vas tenint més experiència docent ja sembla que li donis a altres, no?

P: Sí, sí.

E: Això tu també ho has notat?

P: Sí, sí. A veure... per exemple, a nivell de les classes. Al començament era doncs... la preparació de la classe... totes ben estructurades, ben organitzades. Ara també, perquè de per se ja sóc una persona força organitzada i estructurada, però ara em puc permetre més la llibertat d'improvisar, per dir-ho

entre cometes, perquè clar, tens ja una experiència i en el decurs de la classe pots introduir coses que, segons com, se surten del guió...

E: I et sents còmoda?

P: I em sento còmoda i segura. Que això també, la inseguretats del començament estava.

E: També tenim un tema d'aquests polèmics: a tu, personalment, et resulta fàcil compaginar la docència i la investigació?

P: No, no. És que ja no resulta fàcil compaginar ni la docència amb la vida familiar ni amb la investigació... no, no resulta fàcil, no resulta fàcil perquè... a més amb els canons que actualment es treballen a la universitat. Si ets bon investigador difícilment pots ser un bon docent. No sé si hi haurà algú... superwoman o superhome, no? I si ets un bon docent és perquè has hagut de deixar de banda altres coses.

E: T'hi dediques més exclusivament o amb més intensitat.

P: Exacte. També és cert que, clar, també et marca la trajectòria. Jo tampoc, fins que no he assolit la possibilitat de realitzar la tesi doctoral... home, sí que has fet d'investigació, però clar ara també te la prens amb una altra mesura. I ara justament és quan et trobes amb això de compaginar les dues coses i, a més a més, si afegeixes, com és en el meu cas, activitats de gestió, llavors aquí ja... "apaga y vámonos", perquè docència, gestió i recerca difícilíssim. Llavors, això m'ha portat per exemple a buscar mesures que em permetin poder assolir...

E: ...dedicar-te a les tres coses però no alhora...

P: No alhora. Per això us deia que aquest any és excepcional, perquè he descarregat la part de docència per poder-me dedicar a la gestió i a la recerca per veure també si acabo la tesi, no? Perquè clar, sinó és com a molt complicat.

E: És com a caòtic! Llavors, si entrem ja a la teva classe, a la teva pràctica del dia a dia, ens interessaria saber com planifiques una matèria. I de fet, has viscut aquest procés, com a mínim al principi, quan vas voler donar aquell canvi, no? Com planifiques, com prepares el programa de l'assignatura? I fins i tot, una cosa més concreta: com selecciones els continguts?

P: Mira, els continguts, si comencem per aquí et puc dir també que, el que és la part d'Infermeria Geriàtrica, bé, d'Infermeria Geriàtrica a nivell nacional, hi ha el que és la Societat Espanyola d'Infermeria Geriàtrica i Gerontologia. Llavors, mitjançant aquesta societat hi ha dins una part que és la docència i dins d'aquesta línia de la docència s'han organitzat ja des de fa bastants anys seminaris on s'han trobat els docents que compartim aquesta assignatura. S'han trobat durant tres o quatre dies per treballar diferents temes. I això va ser una cosa que en aquell moment, a mi, em va ajudar molt. Jo, doncs, quan van començar m'hi vaig incorporar, m'hi vaig apuntar. I això durant uns anys em va... ara ja no vaig tan sovint però sí que al començament anava cada any a aquestes trobades. Llavors em trobava amb les companyes de Barcelona, de Madrid, de València, de les que participessin al taller. Llavors cada any era monotemàtic: un any treballàvem programes, un any treballàvem potser el tema que ens interessava per l'especialitat, o el que fos. I llavors doncs bé, a mi, tot i que ja em va donar la professora anterior una herència, vaig anar recollint les aportacions del que s'anava fent a nivell nacional i a nivell també més del que era la comunitat catalana. I a partir d'aquí, jo també he anat construint el que ha estat el meu programa. Amb força individualitat, de vegades, tot sigui dit, perquè també aquí hi havia una mica una tradició que a Tarragona s'havia de fer el que es feia a Barcelona, com a escola adscrita... doncs, com estàvem adscrits a Barcelona, doncs bé, hi havia com a molta absorbència. Clar, jo quan vaig entrar, doncs no vaig tenir massa relació... Sí que vaig tenir relació amb les companyes de Barcelona però jo em vaig muntar la meva història i la meva vida. I per això dic, que en aquest sentit, potser una mica individualista o no seguint les línies del que allà es feia. I bé, doncs clar, però el fet de tenir recollit tot això, a mi, ja m'ha servit per veure quins continguts donava o quins no donava. A hores d'ara, fins i tot, dins del que és l'assignatura, jo puc estar a

nivell teòric, a nivell epistemològic, més d'acord amb unes tradicions, amb uns plantejaments del que és la Infermeria. Però no és necessàriament tot això el que jo dono en l'assignatura. Jo intento no oblidar que aquí estem formant infermers generalistes per tant no són especialistes, hi ha moltes coses que no han de veure, ja les veuran en un altre moment, en un altre nivell de formació... Que són infermers generalistes, que hi ha una pràctica que de vegades no sempre coincideix amb el que pensem a la universitat, i que l'alumne ha d'anar a aquesta realitat. I per tant, doncs bé, jo potser a nivell teòric em pot encantar tal model d'infermeria, però a nivell pràctic és un model que no se'n fa ús. Llavors clar, per mi no té sentit que jo ensenyi a l'alumne tot aquell model que jo idealitzo perquè a la pràctica no s'ho trobarà. Doncs jo intento ensenyar a l'alumne també més d'acord amb allò que es trobarà. Tot i que de vegades, vaig en contra del que és la pròpia escola... no en contra de la pròpia escola... però que potser a primer els han ensenyat un model i quan tenen la meua assignatura els hi dic jo: "del model que vau veure l'any passat... jo no l'ensenyaré... us ensenyo aquest". I els hi justifico: "perquè aquest model és el que assistencialment us trobareu, perquè, a més, a totes les universitats catalanes, dins de l'assignatura Infermeria Geriàtrica, s'imparteix l'assignatura des d'aquell model".

E: Des d'aquesta perspectiva...

P: O també, per alumnes que puguin venir de trasllat o d'altres universitats, doncs també és un element facilitador. I llavors, doncs bé, per mi són els dos elements que justifiquen de triar o no una opció teòrica, per exemple, en aquest cas. Evidentment els hi dic: "penseu que tot el que jo us expliqui...

E: ...pugui estar d'acord...

P: ...estigui d'acord o ho trobi bé". I a més això els hi dic. I clar, també sóc crítica a les classes. Però també els hi fomento en ells, després a nivell metodològic i a nivell dels treballs o l'avaluació que faig. És una assignatura en què fomento molt la reflexió i l'anàlisi personal de l'alumne. És una assignatura que penso que a més dóna joc per fer-ho.

E: Jo et comento... Pel tema de la preparació de les classes, m'has dit que abans era tot molt més temporalitzat, molt més quadriculat... ara també ho és?

P: Tinc tota la planificació setmana a setmana del que toca. Llavors, cada inici de curs em faig: tantes setmanes, els dies que em toca anar a classe, aquest dia tal tema, aquest dia aquest seminari, aquest dia tal activitat. I ho vaig reestructurant si hi ha canvis, vaig introduint els canvis. Llavors amb això, puc planificar l'any següent. I això des que vaig començar.

E: O sigui, tens aquí tota la documentació de com una assignatura...

P: Ara no la tinc tan arxivada perquè vas eliminant papers però... però sí...

E: Tens un seguiment de...

P: Clar, et serveix per allò de dir: que no em quedi curta d'una cosa, que et falti això... A més a més, ha estat una assignatura que ha passat de ser anual a ser quadrimestral.

E: Ha viscut els canvis típics d'aquesta Universitat de passar...

P: També de canviar de curs. Vull dir, abans estava en l'últim any de carrera, ara està en segon curs. De ser una assignatura amb una important càrrega de pràctiques clíniques a no tenir ara tantes pràctiques clíniques perquè s'han incorporat aquests crèdits clínics en una altra assignatura. Des que estem així, clar... també és una assignatura en què hi participo de pràctiques clíniques. Llavors, doncs bé, tot això a mi, m'ha ajudat moltíssim...

E: I sobretot per afrontar el nou canvi que tenim aquí a les portes, no? Perquè ara en tenim un altre...

P: Clar, ara, a mi, em diuen: "has de planificar setmana per setmana". No tinc cap problema. No tinc cap problema perquè ho tinc tot detalladíssim.

E: Sempre ho has fet així.

P: Sempre ho he fet. Després, a més a més, fa dos cursos, aquest serà el tercer, que vaig incorporar l'ensenyança virtual. Doncs ara em toca, aquesta setmana, penjar tal cosa. Ja us dic que sóc una persona força estructurada. I això per mi és vital, és necessari tenir aquesta planificació.

E: I una vegada estàs a classe, ens agradaria saber com és una classe típica a nivell de temps, d'espais, de materials o d'activitats. Si tens un patró de classe, que després utilitzes i flexibilitzes en funció del context, de l'audiència, no? Però si tens una classe ideal...

P: Home, és diferent el que són les classes teòriques i el que són les classes pràctiques. Les classes teòriques solen ser classes de sessions d'una hora i són classes bastant magistrals. Utilitzo molt suport de Power Point i coses d'aquestes però... m'agrada estimular el personal i hi ha temes que no ho pots fer però d'altres... doncs bé, crear debat dins l'aula. És una cosa que m'agrada. O introduir per un tema... potser fa dos dies em va sortir alguna cosa al diari, doncs ho aprofito i ho incorporo a la classe següent: "Mireu, us he portat tal cosa, ho llegim i ho comentem". O: "heu vist tal pel·lícula?", si la nit anterior han fet tal pel·lícula. I això cada vegada ho vaig introduint més perquè em dóna a mi més riquesa i m'estimula més també per les classes que no seguir sempre el guió. O coses que dius, bé, és que això en definitiva l'alumne ho trobarà al llibre i si ja ho troba al llibre... Clar, jo et puc dir, no sé... un tema: els canvis que experimentem les persones quan envellim a nivell físic, a nivell dels diferents òrgans, a nivell social... Clar, si el cor envelleix hi ha uns canvis i allò és així així i així. I això explicar-ho, suposo que amb els anys, a mi m'aborreix. Si a mi m'aborreix penso que a l'alumne també. I llavors clar, potser classes d'aquestes que haurien de ser magistrals doncs bé: "mireu, us dono les quatre directrius, us dono aquest material de suport, mireu-vos-ho i si hi ha algun dubte doncs ho comentem". I potser aprofito per introduir alguna altra cosa. I, llavors, hi ha classes que serien més tipus seminaris. També clar, no treballes amb el mateix volum d'alumnes. Les classes que et dic inicials estic treballant amb cent alumnes.

E: Cent alumnes.

P: Aquest any hi ha cent alumnes. Entre noranta i cent alumnes.

E: A les classes teòriques sobretot. I a les classes pràctiques sí que deus tenir...

P: La meitat. A les classes teòriques, per això... sí que intentes interactuar, però la interacció la fas sempre amb quatre alumnes, que són els que tendeixen més a participar. I a mi això és una de les coses que també em va estimular, per exemple, a incorporar l'entorn virtual i obrir fòrums de debat en l'entorn virtual. I obrir fòrums de debat que són avaluable perquè així, gairebé per obligació, tots els alumnes han de dir... Perquè no sé... quan vèiem una pel·lícula, utilitzo també vídeos, no?, al llarg del quadrimestre...

(Es talla la gravació)

P: ...això que dèiem de la pel·lícula... doncs participaven quatre. Ara què faig? Mirem una pel·lícula i obro el fòrum de debat en l'entorn virtual.

E: Automàticament saps com participa...

P: I cada fòrum saben que... hi ha un percentatge de l'avaluació que té en compte la participació en els fòrums, doncs bé... per ells representa... d'acord, per ells està molt bé, ara, la càrrega per mi... horrorós, horrorós.

E: Clar, perquè controlar les intervencions, qui diu, què diu...

P: I a més, d'un grup de cent alumnes. Perquè el fòrum representa que són els cent alumnes. I cada any em dic: "Bé, l'any que ve eliminaré coses". Però cada vegada, com que vas fent canvis, encara no he trobat...

E: El moment de...

P: La forma de dir: "elimino esto o elimino lo otro", o com m'ho faig perquè clar, un volum de cent alumnes és complicat. Llavors, quan treballa amb la meitat dels grups són sessions de plantejar un cas, per exemple, una situació clínica,

un tema determinat. Llavors, ells ho treballen en grups petits, grups reduïts. I tu el que vas fent és estar interactuant amb cada grup a partir d'un guió que els hi dono per treballar, una guia d'aprenentatge, amb els objectius, la metodologia, la bibliografia, etc. I bé, a l'aula vas interactuant amb cada grup més petit.

E: Mira, et faig una recopil·lació perquè tinc algunes preguntes i penso que ja les has contestades. Per exemple, els materials que utilitzes són molt variats: des d'articles, vídeos, fòrums o xats. Material que penges també... estàs utilitzant el Moodle, suposo. Perquè ens interessa saber també si utilitzes d'alguna manera això, l'ensenyament virtual i m'estàs comentant que sí.

P: Vaig començar amb l'Edustance i ara des que està el Moodle, doncs el Moodle.

E: I l'utilitzes com a mitjà de distribució de material?

P: Sí, com un instrument de suport, com a distribució de material per fer els fòrums, per entrega de treballs...

E: També utilitzes el Moodle. I quin tipus de metodologia et dona més bon resultat? M'estàs comentant, la classe magistral, més dinàmiques específiques per les classes pràctiques, més tot el que seria aquest ensenyament virtual també com a suport. És això?

P: Sí, sí.

E: I l'avaluació dels alumnes... m'estàs comentant que hi ha alguns aspectes que els hi dones un determinat percentatge. Quins són els aspectes que tens en compte? La participació?

P: A veure... què avaluo jo. Fa també dos cursos, aquest no sé si serà el segon o el tercer, vaig incorporar l'avaluació continuada... personal, eh?

E: Per iniciativa pròpia?

P: Sí. Després va resultar que... llavors, ara és qüestió d'adaptar-ho a allò que és realment l'avaluació continuada. Llavors, respecte això què vaig fer? Vaig

incorporar dues activitats d'avaluació continuada al llarg del quadrimestre. L'alumne fa dues activitats d'avaluació continuada. I d'aquestes activitats, la primera s'entrega a meitat de novembre, i la segona s'entrega ara, abans de Nadal. Després ja tornem a l'examen. Llavors, de la primera se li donen tres opcions a l'alumne, es proposen tres activitats diferents que l'alumne n'ha d'escollir una. I en la segona ídem de ídem, també es proposen tres exercicis i l'alumne n'escollix un. Així també tens varietat. No tots fan el mateix treball. Això per un costat. Això, l'avaluació continuada, és a dir, aquestes activitats, tenen un pes en l'assignatura d'un 30%. Després hi ha un altre 20% que es destina al que és participació dels alumnes en els fòrums. En aquest quadrimestre, per exemple, s'han realitzat tres fòrums de debat. I després, el que són dues activitats de seminari. Totes aquestes cinc coses, per dir-ho així, formen un paquet que jo li dic així: participació en els fòrums i activitats de seminari. I això té un pes d'un 20%. I, després, el 50% restant que queda és el que dedico a la prova escrita.

E: Que és una prova...

P: De tipus test.

E: De tipus test. Amb alternatives...

P: I una pregunta de validació de les activitats de seminari. Perquè com que les activitats de seminari les fan en grup...

E: Intentes saber fins a quin punt, individualment, han apofitat...

P: Exacte. Llavors si han incorporat un nom d'algú que no participa... Llavors, si per exemple són 30 preguntes, faig 29 tipus test i la 30 és una pregunta de validació, de desenvolupar una mica per validar la participació de l'alumne en un seminari concret.

E: D'acord. I estàs satisfeta amb el resultat dels alumnes?

P: Sí. Em dóna molta més feina, això és indubtable, molta, moltíssima més, que hi ha moments que no dones a l'abast però jo he comprovat que des que faig aquest sistema l'índex d'aprovatats ha augmentat a l'assignatura.

E: Has quedat satisfeta, penses que val la pena, en aquest sentit.

P: L'alumne és un altre cantar, perquè sempre hi ha queixes, però bé. Però no només de l'assignatura, sinó de tot, en general.

E: Si et sembla entrem a l'últim bloc, ja.

P: Sí, sí. Com veieu vosaltres.

E: Ens interessa que ens diguis, tenint en compte tot, què és el que més t'agrada i què és el que més et desagrada o et disgusta de la docència. Sobre allò que més t'agrada has dit una cosa, al començament, d'això relacionat amb la flexibilitat...

P: Sí, la flexibilitat, els reptes, el fet de poder incorporar coses noves. Això és una cosa que m'agrada. No m'agrada la rutina. Em desagrada, de vegades, la pressió que pugui haver per part de la Universitat, aquest ritme frenètic que ens fan portar de vegades per... no per assolir... perquè dius, per exemple, mira, avaluació: tu ja has fet coses, llavors, no em representa dificultat però quan això ho has de compaginar amb més coses que et demana la Universitat, llavors clar, no donem a l'abast. Suposo que és una cosa bastant generalitzada. Anem tots de bòlit i dius bé... Aquest ritme frenètic, que penso que de vegades ens el fem nosaltres mateixos, que podria arribar igual, però és allò com una roda i que tot aquest engranatge va així. Em desagrada ara, potser una mica, l'actitud dels alumnes. L'actitud dels alumnes que veig en les últimes generacions són un perfil d'alumnes que vénen i tot se'ls hi ha de donar fet. I això a mi, em...

E: Et causa inquietud...

P: Sí.

E: No t'acaba de convèncer.

P: No em convenç, no. I això... de vegades, entre els alumnes tinc fama de ser una persona molt rígida. I això passa d'un grup a l'altre... i quan arriben diuen: "es que como nos han dicho que tú eres tan dura...". I els hi dic: "no és que sigui dura, és que sóc rigorosa".

E: És diferent.

P: És diferent. Però clar, entre ells es passen això. I, bé, doncs, a veure... jo sóc una persona que, a més, intento marcar-los. Ara per exemple, han d'entregar el treball la setmana que ve. Doncs ara tinc, bé, cua per fer tutories. Llavors és una cosa que ho sento, però no... no ho segueixo... estic des del primer dia de curs. Llavors amb això sóc bastant, clar, dura, en aquest sentit de dir: "ho sento, no et puc atendre... no et puc atendre perquè, clar, no puc atendre ara cent alumnes, perquè m'heu d'entregar la setmana que ve un treball. Haguéssiu vingut quan tocava. Ho sabeu des del primer dia de classe". I en això, clar, jo ho reconec, tinc una actitud villa o rígida...

E: Però molt definida en aquest cas, que no vols, d'alguna manera canviar, perquè sinó hauries d'estar contínuament...

P: Contínuament, clar... i bé, sí que intentes... és el que deia abans, sí que entenc la postura de l'alumne. Però jo planifico... jo el primer dia de classe... "feu això". Els hi dones... "intenteu seguir aquesta manera de treball. No la seguïu? Jo allí no puc entrar-hi."

E: Però, normalment, la font de conflicte o la font de preocupació en aquest cas, no són les classes. Amb les classes estàs satisfeta?

P: Sí, sí. Des que vaig incorporant aquestes... o sigui, si vaig incorporant coses doncs sí. Si no, ja et dic, jo mateixa m'aborreixo fer cada any... tampoc és qüestió de cada any canviar, perquè trobo que això tampoc és. Canviar cada any, tampoc. Si una cosa funciona, funciona. I canviar per canviar, no.

E: Llavors, també ens interessa que ens quantifiquis, entre cometes, la importància de la docència. És a dir, fins a quin punt penses que la docència influeix en el desenvolupament de l'alumne? És el cent per cent la docència? O hi ha més coses?

P: Jo penso que no, que no és el cent per cent. És una part.

E: Té importància però relativa.

P: Sí, relativa. Jo penso, a més, això que cada vegada... des que tens les noves tecnologies, hi ha altres fonts. El professor canvia la manera de fer. La transmissió de coneixement... és el que us deia abans, sí, has de transmetre el coneixement que l'alumne no pugui trobar en altres llocs. Perquè si ja ho troba, per mi ja no té sentit. Els hi dic: "escolta, tens aquí el llibre, no?". I després penso que, a banda de la part de docència, hi ha la part personal de cadascú. Hi ha la qüestió de les relacions socials, tot això influeix... La docència és una part.

E: I si ja anem a coses molt concretes... mira, ara et faré una pregunta a tres nivells: quina opinió tens sobre la Universitat?, sobre la titulació?, sobre els estudiants?, que aquesta és la que entrava ja més, no?, en la qual hem matisat una mica... I si creus que l'ensenyament, la docència, que es fa a la teva Universitat i concretament a la teva titulació és de qualitat? Ara que se'n parla tant... Són les més compromeses, aquestes preguntes?

P: Sí, per mi sí, perquè de moment, en la situació de gestió en què estic...

E: D'acord, en la teva situació, pel teu càrrec...

P: Sí, pel meu càrrec.

E: Però com una opinió des de dins...

P: Si estic d'acord amb el funcionament de la Universitat? No, no estic d'acord amb el funcionament de la Universitat. Però no de la Universitat Rovira i Virgili, sinó del que és la Universitat, el concepte. La manera de funcionar, no... Per mi

hi ha molta verborrea, hi ha molts discursos, però la pràctica després és una altra.

E: Que això ja ho has comentat a vegades, que una cosa és la part més ideològica i una altra part és la part més pràctica del dia a dia.

P: Sí, i trobo que per dir coses podem dir tots. Però que després a l'hora de fer, la realitat és una altra. I això és en contra de la Universitat, no de la Rovira i Virgili, sinó del que és la Universitat. Del meu ensenyament? Home... no estic d'acord del tot, no estic d'acord del tot. I, bé, ja ho saben també aquí a l'escola, que sóc una persona bastant crítica, a vegades. Però bé, en aquest criticisme, cada vegada més, em vaig sentint sola. I això, en aquests moments, em preocupa... tinc raó o no tinc raó? I si tens raó... sola... Llavors això em preocupa perquè veig que em pot portar una actitud que no voldria.

E: Més conformista, potser?

P: No conformista, però de dir, bé, "quien calla otorga". Doncs, mira, saps què? Per què m'he de posar jo ara aquí, si veus que la resta passen?. "Yo también voy a vivir y voy a hacer lo que me de la gana".

E: I ara, treient totes les limitacions, tu, pel que estàs comentant tens, veus unes prioritats. Què és el primer que canviaries, si poguessis, si tinguessis tot el suport i tots els recursos, de la teva titulació? Jo sóc el Pare Noel, ja...

P: De la meva titulació? Però parles de la titulació... o parles del que és això d'aquí.

E: Com millorar des de la teva titulació, la formació dels alumnes. És a dir, tu com treuries d'aquest centre titulats més formats?

P: Penso que els titulats que surten, surten molt ben formats. Si heu vist els diaris d'aquests últims dies...

E: Sí, he estat atenta...

P: Tenim una demanda des de fora. O sigui, els titulats surten molt ben preparats. En això penso que no puc dir que no...

E: Això ho tens molt clar. Llavors, no veus així cap canvi que hagi de ser imminent, per optimitzar encara més o... En principi, el resultat és molt bo.

P: El resultat és molt bo. El que passa és que per mi... però això ja és entrar en el que són els professors.

E: Això és més complicat.

P: Això és més complicat.

E: Perquè... com veus d'ànim i de preocupació per la docència els teus companys?

P: N'hi ha molta, n'hi ha molta, n'hi ha molta. Som un centre que s'implica en tots els projectes de la Universitat una passada, una passada. Jo penso que a vegades massa. Hi ha coses que canviaria? Doncs això: que està bé implicar-se però tot en el seu temps, en el seu moment i quan has assolit unes determinades coses. Llavors és en això... quan deies que què canviaria del meu ensenyament, doncs jo canviaria això. Això no influeix en el que és la formació dels alumnes.

E: És una cosa més interna, que podria anar més suau, però que tal com està també va, el resultat també... El que passa és que podria ser més fàcil, potser, o més agradable en alguns moments... I ja, finalment, preguntar-te una cosa molt concreta: si has participat en algun projecte d'innovació o si participes ara en algun tema d'aquest tipus.

P: Sí, tenim un projecte que vam finançar l'any passat, sobre formació a tutors de pràctiques. I és una experiència en què estem formant els professionals que tenim als centres de pràctiques perquè siguin tutors de l'alumne.

E: Són professionals en actiu?

P: Són professionals assistencials.

E: És el tutor extern en aquest cas.

P: El tutor extern. I va ser una experiència que vam iniciar l'any passat. I que enguany vam tornar a presentar el projecte. No ens el van concedir. No sabem per què... bé sí sabem per què. I estem treballant perquè se'ns torni a donar el finançament per poder continuar amb aquesta formació de tutors.

E: Perquè... qui us dóna el suport?

P: L'ICE.

E: L'ICE, d'acord, perfecte, molt bé. Bé, doncs si vols tu afegir alguna cosa, ja així més oberta. El que passa és que jo he preguntat moltes coses.

P: A veure, jo tinc la sensació que potser "me he desparramao", no sé...

E: No, no. En principi, era el que teníem previst.

P: Potser necessitaríeu alguna cosa més concreta.

E: Bé, però d'això sempre tenim la possibilitat. I com que, a més a més, tenim la Charo que ens serveix una miqueta de pont...

P: Una vegada senti la cinta també veureu...

E: ...on volem incidir, no?

P: I no sé, fins i tot, si voleu veure com tinc la planificació ho tinc aquí mateix, us ho puc ensenyar.

E: No, no, perquè m'ho imagino perfectament. Nosaltres també estem... Bé, jo sóc col·laboradora, aquest any, col·laboradora permanent, a més a més.

P: O sigui ja has passat...

E: També en trajectòria perquè també he passat anys d'associada i tal. I l'Anna és associada, treballa també en una altra Institució. I, bé, moltes de les coses de què parlaves ens hem sentit identificades. Jo, per exemple, tot aquest pas

que tu dius, jo també vaig ser... Jo tinc trenta-nou anys... faré al gener... Llavors, tot aquest pas de la Universitat de Barcelona a la Rovira i Virgili, i tot això doncs també... I tot el tema de la tesi. Jo la vaig defensar el 2003. Llavors, doncs clar, tot això també ho tinc molt fresc. I de grups amb cent alumnes a classe teòrica també en tinc i també em faig aquestes mateixes preguntes i aquestes mateixes preocupacions que tu comentaves ara.

P: I a més és el que us deia dels alumnes. Jo veig que és una desmotivació... No sé en altres ensenyaments. Jo recordo també que quan jo era alumna, i a vegades hi ha alguna companya aquí que m'ho diu: "És que, Antònia, jo me'n recordo quan tu estaves d'alumna...". Perquè, clar, la majoria de companyes han estat profesores meves, i en el moment que vaig entrar potser per mi va ser una dificultat afegida...

E: El fet de canviar de rol.

P: Canviar de rol. Però ja entrava en la relació amb elles, no tant amb la relació amb els alumnes. Però clar, dius, jo, segons com, puc millorar una cosa... Penses: "jo ho faria així", però clar, com ho dic?, com ho dic aquí? Perquè són elles les que m'han ensenyat a mi. Ara ja no. Ara, a més a més, estic de Cap de Departament.

E: Amb la qual cosa... Sí, perquè són situacions que són el que tu dius, són... no és que et preocupin però...

P: Estan allí.

E: Quins contrastes, no? Passar d'un rol a l'altre i ara trobar-me en aquesta posició... Sí, sí. A la Universitat, situacions d'aquestes n'hi ha unes quantes.

P: I com a col·laboradora què tal?

E: Bé, jo ja et dic, jo tenia moltes ganes de centrar-me a la Universitat perquè tant de temps d'associada... Doncs va haver un moment, que és quan vaig fer la tesi doctoral, que vaig haver de renunciar a tot. Jo estava fent les meves classes d'associada i la tesi doctoral i la família... ja també tenim una edat, no?

I llavors, jo també vaig fer una aposta aquí que “eché los restos”. I això va ser entre el 2001 i el 2003, que vaig dir: “o jo em fico cent per cent, tesi i classes o aquí no acabo mai”. I, llavors, ara estic en un moment bo perquè això ho vaig fer, després vaig tenir la sort que vaig poder entrar de col·laboradora, encara que fos temporal, perquè ja saps que totes les àrees no ho permeten, i la meua tenia una limitació, perquè jo sóc de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació. Doncs la meua tenia una limitació molt clara: que era octubre del 2003, i llavors vaig llegir la tesi al gener del 2003 i tenia el plaç a sobre meu. I ara després de dos anys de col·laboradora, que ja m'hi dedico cent per cent a tot això, doncs ara ja m'han fet permanent, que això també a nivell de sou i tot això és el mateix, però a nivell de reconeixement...

P: Sí, sí, tens 36 cèdits?

E: No, tinc 24, perquè tinc la tesi doctoral. En faig més, però extraoficialment.

P: No, això ja t'ho pregunto a nivell... perquè tenim varies associades que estan acreditades.

E: Que tenen acreditació. Llavors a nivell de Departament, sí que això es pot organitzar, en el moment que...

(es talla gravació)